

Uprawa mieszanek koniczyn z trawami ma na celu uzyskanie pasz bardziej odpowiadających potrzebom zwierząt niż pasze z jednogatunkowych zasiewów koniczyny lub traw. Udział traw w mieszance z motylkowatymi gwarantuje lepsze zakiszenie się zielonki ze względu na wyższą zawartość węglowodanów. Dobrą kiszonkę uzyskuje się z zielonki przewędniętej do 35-40 proc. suchej masy. Jakość kiszonki poprawi stosowanie dodatków ułatwiających zakiszenie. Zaletą uprawy mieszanek jest również lepsze przystosowanie do warunków siedliskowych, zwłaszcza glebowych, dłuższy okres użytkowania w porównaniu z uprawą koniczyny w czystym siewie oraz niższe koszty nawożenia niż w uprawie traw.

Trawy z motylkowatymi

Pozyskiwanie pasz z użytków zielonych, zarówno trwałych jak i przemien-nych, może być znacznie tańsze. Oszczędności w nakładach, przede wszystkim w nawożeniu azotowym, można uzyskać dzięki wprowadzeniu do runi roślin motylkowatych.

W uprawie użytków zielonych zarówno trwałych, jak i przemiennych nie da się całkowicie wyeliminować azotu ze względu na zapotrzebowanie traw na ten składnik, ale można nawożenie azotem ograniczyć. Pozwala na to wprowadzenie do runi roślin motylkowatych. Ich korzystny wpływ na obniżenie jednostkowych kosztów produkcji pasz znajduje swoje odzwierciedlenie w spadku kosztów żywienia bydła i uzyskaniu wyższej opłacalności produkcji mleka. Porównując na przykład pastwisko z udziałem w runi koniczyny białej z pastwiskiem obsianym wyłącznie mieszanką z traw, okazuje się, że ruń koniczynową charakteryzuje wyższa koncentracja energii i białka oraz lepsza smakowitość. Pobranie przez zwierzęta suchej masy dawki pokarmowej z udziałem mieszanki zawierającej koniczynę jest większe niż pobranie zielonki złożonej wyłącznie z traw. W ofercie mieszanek traw De Heus są dwie mieszanki z udziałem koniczyny: BesterGrass Biały – zawierająca koniczynę białą i BesterGrass Czerwony – z koniczyną czerwoną.

Warunki uprawy

Optymalnym terminem siewu mieszanek motylkowato-trawiastych jest początek kwietnia do połowy tego miesiąca, zależnie od warunków pogodowych i siedliskowych. Rośliny motylkowate, szczególnie lucerna, są bardzo wrażliwe na odczyn gleby. Najlepszy jest odczyn obojętny, pH = 6,0-6,5. Rośliny te słabo tolerują gleby podmokłe i zalewane. Siew na głębokość maksymalnie 2 centymetrów wpływa na

równomierność i szybkość wschodów. Rośliny motylkowate wzbogacają glebę w azot, dzięki wiązaniu go z atmosfery przez współżyjące z nimi bakterie oraz korzystnie oddziałują na glebę, tworząc trwałą struk-

ŻYCICE W MIESZANKACH

Krótkotrwałe użytki zielone (2-3-letnie) zakłada się na gruntach ornych na dobrych stanowiskach, wykorzystując najbardziej wartościowe i plonotwórcze trawy pastewne. Podstawowymi składnikami mieszanek traw do krótkotrwałego użytkowania są życice: wielokwiatowa, westerwoldzka, mieszańcowa i trwała. W porównaniu z innymi gatunkami traw życice mają najwyższą wartość pokarmową, a ponadto gwarantują wysokie plony suchej masy z hektara. Ich dobra smakowitość zwiększa pobranie zarówno zielonki, jak i sianokiszonki. Dzięki temu podstawowa dawka pokarmowa dostarcza większej ilości składników odżywczych. Życice poprzez swoje specyficzne właściwości biologiczne dają wiele korzyści rolnikom. Przede wszystkim szybko kiełkują i ukorzeniają się oraz szybko odrastają po pokosach. Są trawami bardzo agresywnymi w stosunku do innych niepożądanych gatunków (perz właściwy, wiechlina roczna), dzięki temu użytki z ich dominującym udziałem nie wymagają chemicznej ochrony. Mieszanką z udziałem kilku odmian życic jest BesterGrass Niebieski.

Tabela. Wartość pokarmowa sianokiszzonek z różnych mieszanek traw z koniczynami.

Wyszczególnienie	BesterGrass Biały	BesterGrass Czerwony	BesterGrass Zielony	BesterGrass Fioletowy	Sianokiszsonki w Polsce ze zbioru traw w 2010 r.
Białko surowe, g/kg	142	158	145	152	133
VEM	814	837	805	826	774
Cukier (g/kg)	48	45	52	44	46
ADL (g/kg)	26	27	31	27	32
NDF (g/kg)	485	490	512	510	533
NDF (str. proc.)	66	65	64	64	62
Włókno (g/kg)	272	265	258	279	281
SDVE (g/kg)	57	64	62	63	57
SFOS (g/kg)	500	506	515	512	503
VCOS (proc.)	73	74	71	72	69

VEM - jednostka energetyczna produkcji mleka
SDVE - synchronizacyjne strawne białko jelitowe
NDF - włókno obojętne detergentowe
ADL - lignina kwaśno detergentowa

VCOS - strawność materii organicznej
SFOS - synchronizacyjna fermentacyjna materia organiczna
NDF-str. - strawność włókna obojętne detergentowe

ture gruzełkowatą, łącząc cząstki glebowe przez wydzieliny korzeniowe. Struktura gruzełkowata poprawia stosunki wodno-powietrzne gleby oraz wpływa na lepsze wykorzystanie stosowanych nawozów i rozwój drobnoustrojów glebowych.

Nawożenie azotem, termin zbioru lub liczba pokosów wpływają na skład botaniczny runi, co ma wpływ na wartość pokarmową zielonki lub kiszsonki. Na przykład opóźnienie zbioru mieszanek koniczyny lub lucerny z trawami powoduje obniżenie zawartości białka oraz pogorszenie strawności paszy przez wzrost ilości włókna. Zawartość włókna i skład chemiczny paszy zależą nie tylko od terminu zbioru czy nawożenia, lecz również od doboru odpowiednich odmian oraz proporcji poszczególnych komponentów w mieszance.

Rachunki w żłobie

Pasze objętościowe stanowią ponad połowę udziału w dawce, dlatego ich jakość i wartość pokarmowa wpływa na koszty produkcji mleka. Rachunek jest prosty: im więcej białka i energii zawierają sianokiszsonki, tym mniej surowców białkowych czy energetycznych z zakupu trzeba dodawać do dawki pokarmowej. Sianokiszsonki wykazują dużą zmienność w porównaniu z kiszsonką z kukurydzy, dlatego tak ważne jest analizowanie tych pasz.

Zmienność tą pokazuje przykład prawie 3000 analiz sianokiszzonek wykonanych w firmie De Heus w ramach projektu LaboExpert. Średnie parametry sianokiszzonek z mieszanek BesterGrass porównano ze średnimi wynikami analiz sianokiszzonek z całej Polski, wykonanych w 2010 roku. Dane te zestawiono w tabeli. Profesjonalne mieszanki dają

wyższe plony nie tylko pod względem białka ogólnego, lecz również białka jelitowego (SDVE). Kiszsonki te cechuje wyższa strawność materii organicznej i NDF, co pozwala osiągnąć wyższą energię produkcji mleka. ■

Maciej Hegenbarth
Barenbrug
Wiesław Płecki
De Heus

REKLAMA

Silicon Form

DŁUŻSZA WYTRZYMAŁOŚĆ – WIĘKSZA ELASTYCZNOŚĆ

Stimulator[®]

Oryginalne, żółte, silikonowe
gumy strzykowe **STIMULATOR**[®]

www.stimulator.pl | info@stimulator.pl
tel.: 607 077 325